

Pozmeňujúci návrh
poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Martina Poliačika a Radoslava Procházku
k vládnemu návrhu zákona o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene
Občianskeho súdneho poriadku
(tlač 659)

1. § 65 vrátane nadpisu znie:

„§ 65
Pridelovanie mandátov

(1) Celkový počet platných hlasov, ktorý získala politická strana alebo koalícia postupujúca do ďalšieho sčítania sa postupne vydeli číslami 0,5; 1,5; 2,5 a ďalej vždy číslom o 1 väčším. Vypočíta sa toľko podielov, koľko kandidátov je uvedených na hlasovacom lístku.

(2) Všetky podiely vypočítané podľa odseku 1 sa zoradia zostupne do zoznamu podľa veľkosti od 1 do 150. V prípade rovnosti dvoch a viacerých podielov je pre poradie rozhodujúci celkový počet hlasov pre politickú stranu alebo koalíciu. Ak je aj celkový počet hlasov rovnaký, rozhoduje žreb. Zároveň s veľkosťou podielu sa uvedie i označenie politickej strany alebo koalície, ktorá dosiahla tento podiel.

(3) Za každý podiel uvedený v zozname podľa odseku 2 sa politickej strane alebo koalícii prideli jeden mandát.

(4) V rámci jednotlivých politických strán alebo koalícií kandidáti dostanú mandáty pridelené strane v poradí, v akom sú uvedení na hlasovacom lístku. Ak však voliči, ktorí odovzdali platný hlas pre túto politickú stranu alebo koalíciu, využili právo prednostného hlasu, dostane najskôr mandát ten z kandidátov, ktorý získal aspoň tri percentá prednostných hlasov z celkového počtu platných hlasov odovzdaných pre politickú stranu alebo koalíciu. Ak politickej strane alebo koalícii je pridelených viac mandátov a viac kandidátov splnilo podmienku podľa predchádzajúcej vety, mandáty dostanú kandidáti postupne v poradí podľa najvyššieho počtu získaných prednostných hlasov. Ak je rovnosť prednostných hlasov, je rozhodujúce poradie na hlasovacom lístku.

(5) Kandidáti, ktorí nedostali mandát, sa stávajú náhradníkmi.“

2. § 92 vrátane nadpisu znie:

„§ 92
Pridelovanie mandátov

(1) Celkový počet platných hlasov, ktorý získala politická strana alebo koalícia postupujúca do ďalšieho sčítania podľa § 97 ods. 2 sa postupne vydeli číslami 0,5; 1,5; 2,5 a ďalej vždy číslom o 1 väčším. Vypočíta sa toľko podielov, koľko kandidátov je uvedených na hlasovacom lístku.

(2) Všetky podiely vypočítané podľa odseku 1 sa zoradia zostupne do zoznamu podľa veľkosti od 1 do čísla označujúceho počet poslancov Európskeho parlamentu, ktorí sa majú voliť do Európskeho parlamentu na území Slovenskej republiky uvedeného vo vyhlásení predsedu Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 90 ods. 1. V prípade rovnosti dvoch a viacerých podielov je pre poradie rozhodujúci celkový počet hlasov pre politickú stranu alebo koalíciu. Ak

je aj celkový počet hlasov rovnaký, rozhoduje žreb. Zároveň s veľkosťou podielu sa uvedie i označenie politickej strany alebo koalície, ktorá dosiahla tento podiel.

(3) Za každý podiel nachádzajúci sa v zozname podľa odseku 2 sa politickej strane alebo koalícii prideli jeden mandát.

(4) V rámci jednotlivých politických strán alebo koalícií kandidáti dostanú mandáty pridelené strane v poradí, v akom sú uvedení na hlasovacom lístku. Ak však voliči, ktorí odovzdali platný hlas pre túto politickú stranu alebo koalíciu, využili právo prednostného hlasu, dostane najskôr mandát ten z kandidátov, ktorý získal aspoň tri percentá prednostných hlasov z celkového počtu platných hlasov odovzdaných pre politickú stranu alebo koalíciu. Ak politickej strane alebo koalícii je pridelených viac mandátov a viac kandidátov splnilo podmienku podľa predchádzajúcej vety, mandáty dostanú kandidáti postupne v poradí podľa najvyššieho počtu získaných prednostných hlasov. Ak je rovnosť prednostných hlasov, je rozhodujúce poradie na hlasovacom lístku.

(5) Kandidáti, ktorí nedostali mandát, sa stávajú náhradníkmi.“

Odôvodnenie:

Slovenská metóda prideľovania mandátov ponúka priestor na existenciu volebných paradoxov, ktoré popierajú základné argumenty, prečo by sa volič mal zúčastniť volieb. Demokratický volebný systém musí byť založený na predpoklade, že so zvyšujúcim sa počtom voličov, podporujúcich vo voľbách určitú politickú stranu, sa priamo zvyšujú aj jej šance na úspech. Slovenská metóda umožňuje, aby za určitých okolností hlasy voličov ublížili strane, za ktorú hlasujú.

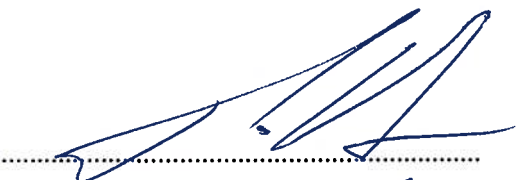
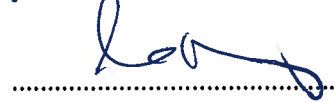
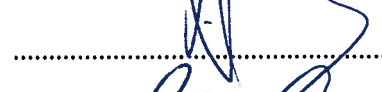
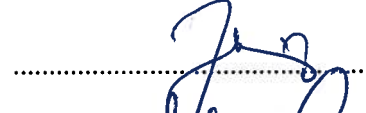
Slovenská metóda ponúka priestor, aby voliči svojou účasťou vo voľbách nepriamo podporili stranu, ktorú nechcú voľiť, t. j. v Slovenskej republike hlas voliča môže pomôcť obľúbenej strane, ale rovnako jej môže uškodiť, resp. pomôcť nepreferovanej strane. V Slovenskej republike využívaná metóda prepočítavania hlasov na mandáty za určitých okolností odmeňuje volebný neúspech a trestá volebný úspech.

V tejto súvislosti je potrebné spomenúť rozhodnutie Federálneho ústavného súdu Nemecka zo dňa 3.7.2008, ktorý rozhodol (2 BvC 1/07, 2BvC 7/07), že mechanizmus prideľovania mandátov vo voľbách do Bundestagu je protiústavný, nakoľko môže dôjsť ku efektu negatívnej váhy hlasu (pri uvedenom efekte časť hlasov strane škodí, t. j. spôsobuje jej stratu mandátu). Analogická situácia je v súčasnosti možná aj na Slovensku. Vládny návrh ponecháva doterajší spôsob prideľovania mandátov, ktorý nesie podobné znaky protiústavnosti spochybňujúcej rovnosť hlasovania vo voľbách, a teda je volebný kódex napadnuteľný na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

V prípade prijatia Websterovej metódy sa vylúči možnosť, že hlasovaním za preferovanú stranu volič podporí nepreferovanú stranu; resp. že dôjde k situácii, že volič poškodí strane tým, že ju bol voľiť. Zmenou metódy prepočítavania hlasov na mandáty sa teda nastolí situácia, pri ktorej bude za akýchkoľvek okolností platiť, že je pre politickú stranu vždy lepšie, ak získa vo voľbách viac hlasov.

Websterova metóda sa využíva v súčasnosti v Nemecku (od roku 2008). Websterova metóda je neutrálna k politickým stranám (t. j. nezvýhodňuje väčšie ani menšie strany). Pri

porovnaní výsledkov prepočtov pôvodnej slovenskej metódy a Websterovej metódy vo voľbách do NR SR a EP v posledných rokoch sa ukazuje, že obidve metódy ponúkajú rovnaké výsledky, čo znamená, že pri zmene súčasnej slovenskej metódy na Websterovu by zastúpenie jednotlivých politických strán v NR SR a v EP ostalo nezmenené.

1.	Martin Poliačik	
2.	Radosław Procházka	
3.	MARŠAL BEBLAV	
4.	Richard Vašečka	
5.	JAŇ MILOUSKY	
6.	Peter OSUSKY	
7.	Lucia NICHOLLOVÁ	
8.	MARTIN CHURON	
9.	Erika Jurníková	
10.	Igor HRACHEK	
11.	PAVOL ZAVAC	
12.	JANA TVEAN	
13.	VILIAM NOVOTNÝ	
14.	LUCKA ŽITNÁNEK	
15.	Larso Logmos	